

Dejan Zadavec, Boris Farič in Aleksander Fenos: Metamorfoze delov ptujskega mestnega jedra v zadnjem stoletju

Zgodovinski arhiv na Ptuju, 3. 12. 2021

Arhitekturna krajina je ena izmed večjih »predstavnice« zgodovinskih, kulturnih, geografskih, umetniških in gradbenih dosežkov posameznega naroda oziroma prebivalstva na določenem območju. Na temelju videza stavb, ulic, trgov, parkov ... se lahko precej naučimo o ljudeh, ki živijo na določenem območju. Poznavanje in razumevanje preteklih življenjskih okoliščin naših prednikov pripomoreta, da kot občani mesta Ptuj razumemo in sprejemamo prostor, v katerem živimo.

Razstava predstavlja logično nadaljevanje razstave z naslovom Fotografске metamorfoze Ptuja v šestdesetih in sedemdesetih letih 20. stoletja, ki jo je Zgodovinski arhiv na Ptuju (Katja Zupanič) pripravil na osnovi fotografij ptujskega novinarja, publicista in fotografa Jožeta Vrable v letu 2019. Ta razstava se je osredotočila na primerjavo fotografij za enaka mestna območja s konca 19., začetka 20. in začetka 21. stoletja, ki jih je leta 2020 posnel muzejski fotograf Boris Farič. Primerjava fotografij, posnetih v več kot stoletnem razmaku, natančno prikazuje gradbeni razvoj ptujskega mestnega jedra in opazovalca »ponese« iz preteklosti v sedanost. Na temelju sprememb, ki jih je mestno jedro doživelo od konca 19. stoletja, nam razstava omogoča doživljanje številnih vidikov: zgodovinskega, umetniškega, arhitekturnega, sociološkega ... Na temelju fotografij lahko »razberemo« in »začutimo« spremembe, ki jih je mesto doživelo v obravnavanem obdobju – kje so »korenine« arhitekturne krajine – in na temelju sodobnih fotografij mestne vedute lažje razumemo zgodovino prostora. Vsekakor se nam ob opazovanju razstave pojavljajo nova vprašanja, ki terjajo dodatne odgovore in nas silijo v individualno nadaljnjo raziskovanje mestne zgodovine.

Umetniški prispevek k razstavi predstavljajo originalne risbe (ogljne na

Naslovna stran kataloga: *Metamorfoze delov ptujskega mestnega jedra v zadnjem stoletju.*

Detajl iz kataloga: Del Miklošičeve in mestne tržnice med leti 1907 in 1913, str. 22.

papirju) nekdanjih podob Ptuja, ki jih je natančno narisal priznani ptujski likovni umetnik Aleksander Fenos.

Ob razstavi je izšel še katalog, ki na začetku predstavi zemljevid mesta s pomanjšanimi fotografijami stavb oziroma območij, ki so umeščena v prostor, kjer dejansko so. Tako se lahko katalog uporabi kot »turistični vodnik« po mestu za tiste, ki bi si želeli dejansko »izkusiti« razstavo v živo. Omenjene fotografije lahko nato izsledimo v katalogu, in sicer so predstavljene tako, da je na eni strani fotografija iz 19. ali 20. stoletja in na drugi strani iz 21. stoletja, medtem ko so vkomponirane še risbe iz oglja na papirju (Aleksander Fenos). Katalog oziroma bolje vodnik je sestavljen tako, da si fotografije, ko listate strani, sledijo po mestnem območju ena za drugo, kar pomeni, da lahko bralcu nudi »posebno« doživetje, saj fotografijam sledi še vsebinski zgodovinski oris mestnega območja.

Aleš Jambrek

Nataša Majerič Kekec:
Gledališka ustvarjalnost na Ptujju od 18. stoletja do danes
 Mestno gledališče Ptuj, 26. 2. 2021

Na pobudo podpornikov in ljubiteljev ptujskega gledališča ob njegovi 25-letnici ponovne profesionalizacije je bila v Zgodovinskem arhivu na Ptujju sprejeta odločitev, da se pripravi razstava, ki bo meščane mesta Ptuj opomnila, da gledališka dejavnost v mestu obstaja že vsaj 200 let.